

UHAD

Cilt: 6 Sayı: 2

Volume: 6 Issue: 2

Yıl/Years: 2023

ULUSLARARASI HALKBİLİMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
(International Journal of Folklore Studies)

e-ISSN: 2667-4173

Yıl/Year: 6, Sayı/Issue: 2
30 Kasım 2023

Editör/Editor

Doç. Dr. Süleyman FİDAN

Sayı Editörü/Issue Editor

Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI

Editörler/Editors

Doç. Dr. Alim Koray Cengiz
Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI
Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR
Doç. Dr. Süleyman FİDAN
Dr.Öğr. Abdullah BAYINDIR

Dil Editörleri/Language Editors

Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK (Almanca)
Doç. Dr. Alim Koray CENGİZ (İngilizce)
Doç. Dr. Sertan ALİBEKİROĞLU (Rusça ve Türkçe Diyalektler)

Yayın Kurulu/Editorial Boards

- Prof. Dr. Eylem ŞENTÜRK KARA (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Feyzan GÖHER BALÇIN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Irene MARKOFF (York University)
Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Seyhan YILMAZ (Kastamonu Üniversitesi)
Prof. Dr. Simon J. BRONNER (University of Wisconsin)
Doç. Dr. Alim Koray CENGİZ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayşegül KARAKELLE (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Devrim ERTÜRK (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir-Türkiye)
Doç. Dr. Elsev Brina LOPAR (Prizren Ukshin Hoti Üniversitesi)
Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Doç. Dr. Hikmet GULİYEV (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Folklor Enstitüsü)
Doç. Dr. Muyassar SAPARNIYAZOVA (Taşkent Devlet Özbek D. ve E. Üniversitesi)
Doç. Dr. Nikos ANDRIKOS (University of Ionnina)
Doç. Dr. Süleyman FİDAN (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Kiev Taras Şevçenko Milli Üniversitesi)
Dr. Emre AŞILOĞLU (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Dr. Natasha SUMMER (Harvard University)

Danışma Kurulu/Advisory Board

- Prof. Dr. Aleksandre MGHEBRISHVILI (Gori Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali YAKICI (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Arzu ÖZTÜRKMEN (Boğaziçi Üniversitesi)
Prof. Dr. Elçin İBRAHİMOV (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi)
Prof. Dr. Elizabeth Libby TUCKER (Binghamton University)
Prof. Dr. F. Gülay MİRZAOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Janos SIPOS (Hungarian Academy of Sciences)
Prof. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Meral OZAN (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Prof. Dr. Nezir TEMUR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuran MALTA (Pristine Üniversitesi)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Ruhi ERSOY (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Rüstam SHUKUROV (University of St. Andrews)
Prof. Dr. Serpil AYGÜN CENGİZ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sevilay ÇINAR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Seyfeddin RZASOY (Azerbaycan Bilimler Akademisi)
Doç. Dr. Erdem ÖZDEMİR (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Galina MIŠKINIENĖ (Vilnius Üniversitesi)
Doç. Dr. Iryna DRİGA (Kyiv Milli Taras Şevçenko Üniversitesi)
Dr. Adam VER (Eötvös Lorand University)
Dr. Kate LEACH (Dartmouth College Undergraduate Deans Office)
Dr. Razia SULTANOVA (University of Cambridge)

Kapak Tasarımı/Cover Design

Mustafa ALPYÜREK
Fatma ÖZCAN

İletişim/Contact

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/uhad>

uhadbilgi@gmail.com

Süleyman Fidan

Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Şehitkamil-Gaziantep

İndeksler/Indexes

MLA, EBSCO Essentials, ERIHPLUS, İSAM, DRJI, ESJI, IDEALONLINE,
GoogleScholar, ACARINDEX, ACADEMINDEX, Türk Eğitim İndeksi, SIS Scientific
Indexing Services, CiteFactor, ResearchBib, PAPERITY

Hakem Kurulu/Reviewers Board

(2023)

- Prof. Dr. Aynur KOÇAK (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Ayten KAPLAN (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Beyhan KANTER (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Nurullah CİCİOĞLU (Batman Üniversitesi)
Prof. Dr. Muharrem KAYA (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Prof. Dr. Rezan KARAKAŞ (Siirt Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayhan KARAKAŞ (Çukurova Üniversitesi)
Doç. Dr. Can ŞEN (Bartın Üniversitesi)
Doç. Dr. Cevdet AVCI (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Cihan ÇAKMAK (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Doç. Dr. Erdem ÖZDEMİR (Bursa Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Erhan SOLMAZ (Uşak Üniversitesi)
Doç. Dr. Fırat KARADAŞ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Gül Banu ÜSTÜN DUMAN (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)
Doç. Dr. Gülnaz ÇETİNKAYA (Hacettepe Üniversitesi)
Doç. Dr. Kadriye TÜRKAN (Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Doç. Dr. Kübra YILDIZ ALTIN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. M. Emir İLHAN (Bursa Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet Onur HASDEDEOĞLU (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehtap DEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa AÇA (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa DUMAN (Uşak Üniversitesi)
Doç. Dr. Nursel UYANIKER (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Ömer SARAÇ (Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Doç. Dr. Önder ÇANGAL (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Özlem DEMREN (Cumhuriyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Rabia Gökçen KAYABAŞI (Aksaray Üniversitesi)

Doç. Dr. Recep TEK (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Satı KUMARTAŞLIOĞLU (Balıkesir Üniversitesi)
Doç. Dr. Sevilay GÖK (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Shurubu KAYHAN (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Doç. Dr. Songül ÇEK (Sinop Üniversitesi)
Doç. Dr. Şakire BALIKÇI (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Doç. Dr. Turgay KABAK (Bayburt Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Atiye NAZLI (Hitit Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur ÖZDAL (Gaziantep Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Erkan ASLAN (Kafkas Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fadime TİKBAŞ APAK (Adıyaman Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Nilgün AYDIN (Selçuk Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Pınar KARATAŞ (Hacettepe Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Serkan BALCI (Ardahan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Seval KASIMOĞLU (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sinan YAMAN (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Türkan ÇELİK (Karabük Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Volkan KILIÇ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Dr. Alev ÖZTÜRK MERDİN (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Dr. Dilek İŞLER HAYIRLI (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Dr. Hasan KIZILDAĞ (Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Dr. Murat SÖNMEZ (Gaziantep Üniversitesi)

Amaç-Kapsam/Aim-Scope

Bilimsel ve hakemli bir dergi olan Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi-UHAD (Journal of International Folklore Studies), başta halkbilimi ve halkbilimi ile ilgili olarak edebiyat, sosyoloji, antropoloji, tarih, müzikoloji, güzel sanatlar gibi alanlardan disiplinlerarası bilimsel yayınlar üretmeyi ve bu yayınları bilim dünyasına duyurmayı amaçlar. Derginin temel amaçları arasında, Türkiye'de yapılan çalışma ve araştırmaları uluslararası platforma taşımak, çağdaş kuramsal çalışmalara alan açmak, kültürel değişimlerin günlük yaşam üzerindeki etkilerini gözlemlemek ve bu doğrultuda sürdürülebilir çalışmaları desteklemektir. Türk dünyasının veri ve ürünleri başta olmak üzere kültür bilimleri kapsamındaki çalışmaları uluslararası platforma taşımak, yeni, çağdaş, çözüm odaklı kuramsal yaklaşımlara yer vermek, kültürdeki değişim dinamiklerinin etkilerini gözlemlemek ve geleneksel çevre üzerinde yaşam ve bu doğrultuda geleceğe yönelik sürdürülebilir çalışmaların desteklenmesi ana hedefler arasında yer almaktadır.

UHAD, halkbilimi ve bu alanla ilgili olarak diğer kültür bilimleri alanlarından antropoloji, etnoloji, medya ve iletişim, müzik bilimleri, el sanatları gibi alanlarda kültürel çalışmalara bilimsel katkı sağlayan çalışmaları yayınlamaktadır. Kültür bilimi ve yönetimi, kültür ekonomisi, kültür ve halk sağlığı, kültür ve göç, kültür ve çevrimiçi dünya, kültür ve medya, kültür ve sanat, kültür ve turizm, gastronomi ile gelenekten geleceğe kültür çerçevesinde hazırlanan bilimsel kitapların inceleme ve eleştirileri da derginin yayımı kapsamındadır. Yılda iki sayı (Mayıs-Kasım) yayımlanan derginin yayın dilleri Türkçe ve İngilizcedir. Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, Creative Commons lisanslıdır ve Budapeşte Açık Erişim Politikasını uygulamaktadır. UHAD, Committee on Publication Ethics (COPE) tarafından belirlenmiş uluslararası etik kurallara uymaktadır.

Editörden...

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi'nin Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılında 6. cildinin 2. sayısı ile siz okuyucularla buluşmasının mutluluğu içindeyiz. Bu sayımızda on araştırma makalesi ve bir kitap tanıtım yazısı yer almaktadır. Makalelerin konularına bakıldığında destan ve tarih, kültürel değişim ve kadın, geçiş dönemleri, miras dil olarak Türkçe, Tokat'ta tarihi kültür yolu, elektronik kültür ortamında halk hikâyelerine kadar kültürümüzün farklı hâllerini ele alan yazılar görülmektedir. Bu sayımızda dikkat çekmek istediğimiz yazılardan biri "Yerel Folklor Derlemelerinde Okulların Rolü: Kastamonu Lisesi Örneği" başlıklı yazıdır. Bu yazıyla Türkiye'de folklor çalışmaları tarihinde üzerinde durulmayan bir konu ele alınmıştır. Bir diğer yazı ise Divanu Lugati't-Türk ile ilgili yazıdır. Zira 2024 yılı ülkemizin önerisi ve Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan Türkmenistan ve Özbekistan'ın desteğiyle "Divanü Lugati't Türk'ün 950. Yıl Dönümü" olarak UNESCO'nun 42. Genel Konferansı'nda Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına dâhil edilmiştir.

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi disiplinler arası yaklaşımla bilim dünyasına katkı sunmaya devam etmektedir. Bu sayımızdaki yeniliklerden biri DOI uygulamasına geçilmiş olmasıdır. Bir başka yenilik ise bu sayıyla birlikte kapak tasarımındaki değişikliklerdir.

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, mayıs ve kasım aylarında yılda iki kez yayımlanan bilimsel, hakemli uluslararası indeksli bir dergidir. Yazarlarımızın makale gönderiminde derginin yayın şart ve ilkelerine dikkat etmeleri gerektiğini hatırlatmakta fayda görüyoruz. Önümüzdeki sayılardan itibaren yayımlanacak yazılarda "Genişletilmiş Özet"e yer vermeye başlanacağını bir yenilik olarak araştırmacılarımıza duyurmak isteriz. Sayımıza emek veren tüm araştırmacılara ve araştırmaların değerlendirilmesinde kör hakemlik yaparak katkı sağlayan hakemlerimize teşekkür ederiz. 2023 yılının sonuna doğru yaklaşırken mayıs sayımızda buluşmak ümidiyle 2024 yılının ülkemize ve tüm dünyaya güzelliklerle gelmesini diliyoruz...

Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI
Sayı Editörü
30 Kasım 2023

İçindekiler

Editörden...

Araştırma Makaleleri

THE PROBLEM OF HISTORICITY IN THE EPIC: ARCHETYPAL THINKING AND EPIC TRADITION/*Destanda Tarihsellik Sorunu: Arketipsel Düşünce ve Epik Gelenek*.....170-179
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Muhtar İMANOV (KAZİMOĞLU)

DEDE KORKUT ÇAĞINDAN CUMHURİYET'İN 100. YILINA KÜLTÜREL DEĞİŞİM BAĞLAMINDA TÜRK KADINI ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER I/*Evaluations on Turkish Women in the Context of Cultural Change from the Age of Dede Korkut to the 100th Anniversary of the Republic I*.....180-192
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Cevdet AVCI

DÎVÂNU LUGÂTİ'T-TÜRK'TE ESKİ TÜRK İNANÇLARI VE BUDİST UYGURLARA KARŞI KAŞGARLI MAHMUD'UN YAKLAŞIMI ÜZERİNE/*Ancient Turkish Beliefs in Dîwān Lughāt Al-Turk and Mahmud Al-Kashgari's Approach Towards the Buddhist Uyghurs*.....193-203
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Onur YILMAZ

YAŞAMIN ÖZEL DÖNEMLERİNİN VAZGEÇİLMEZİ YUMURTA: SİİRT VE İLÇELERİ ÖRNEĞİ/*Eggs as a Indispensable Element for the Special Times in Life: The case of Siirt and Districts*.....204-218
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Hilal OTYAKMAZ AYDIN-Aynur KOÇAK

MEZOPOTAMYA İNANIŞLARINDA DÜALİTE: SİN-ŞAMAŞ ÖRNEĞİ/*Duality in the Mesopotamian Beliefs: The Example of Sin-Shamas*.....219-236
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Nurgül ÇELEBİ

TÜRK KÜLTÜRÜNDEKİ ÖLÜM ALGISININ TABU VE KAÇINMA BAĞLAMINDA CENAZE TÖRENLERİNE ETKİLERİ/*The Effects of Death Perception in Turkish Culture on Funeral Ceremonies in the Context of Taboo and Avoidance*.....237-249
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Şerife YENİAY- Zübeyde DOĞAN- Aykan SANCI

ELEKTRONİK KÜLTÜR ORTAMINDA HALK HİKÂYELERİNİN YENİDEN KEŞFİ:
KARİKATÜRİZE HALK HİKÂYELERİ/*Rediscovery of Folk Tales in the Electronic Culture
Environment: Cartoonized Folk Tales*.....250-266
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Gizem ÇELİK

TOKAT'TA KÜLTÜREL MİRASLARIN BULUŞMA NOKTASI: 900 ADIMDA 900 YILLIK TARİHİ
KÜLTÜR YOLU/*Meeting Point of Cultural Heritage in Tokat: 900 Steps in 900 Year Old
Historical Cultural Road*.....267-283
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Gökhan KARABUDAK

TURKISH AS THE HERITAGE LANGUAGE AMONG IMMIGRANT COMMUNITIES IN
FRANCE/*Fransa'daki Göçmen Topuluklar Arasında Miras Dili Olarak Türkçe*.....284-298
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Ayşe TOMAT YILMAZ- Meral ŞEKER

YEREL FOLKLOR DERLEMELERİNDE OKULLARIN ROLÜ:
KASTAMONU LİSESİ ÖRNEĞİ/*The Role of Schools in Local Folklore Compilations:
The Example of Kastamonu High School*.....299-321
(Araştırma Makalesi/Research Article)
Kamil SERHOŞOĞLU

Kitap İncelemesi

Çiğdem Akyüz Öztokmak, *Âşık Sümmânî'de Varlık Bilgisi (Ontoloji) ve Varoluşa İlişkin
İzlekler*, Ankara: Gazi Kitabevi, 2023, 105 s., ISBN:978-625-365-168-
8.....322-326
(Kitap Tanıtımı/Book Review)
Şakire BALIKÇI